

Drinkwaterwinning Kruisland – projectbesluit of niet

Inleiding

In een overleg van de provincie Noord-Brabant met de gemeenten Halderberge, Steenbergen en Roosendaal op 30 mei 2024 is overlegd over een mogelijk projectbesluit/Bopa's bij de ontwikkeling van de drinkwatervoorziening Kruisland.

Afgesproken is dat de provincie een notitie maakt met over de (on)mogelijkheid tot toepassen van het projectbesluit.

Benodigde besluiten

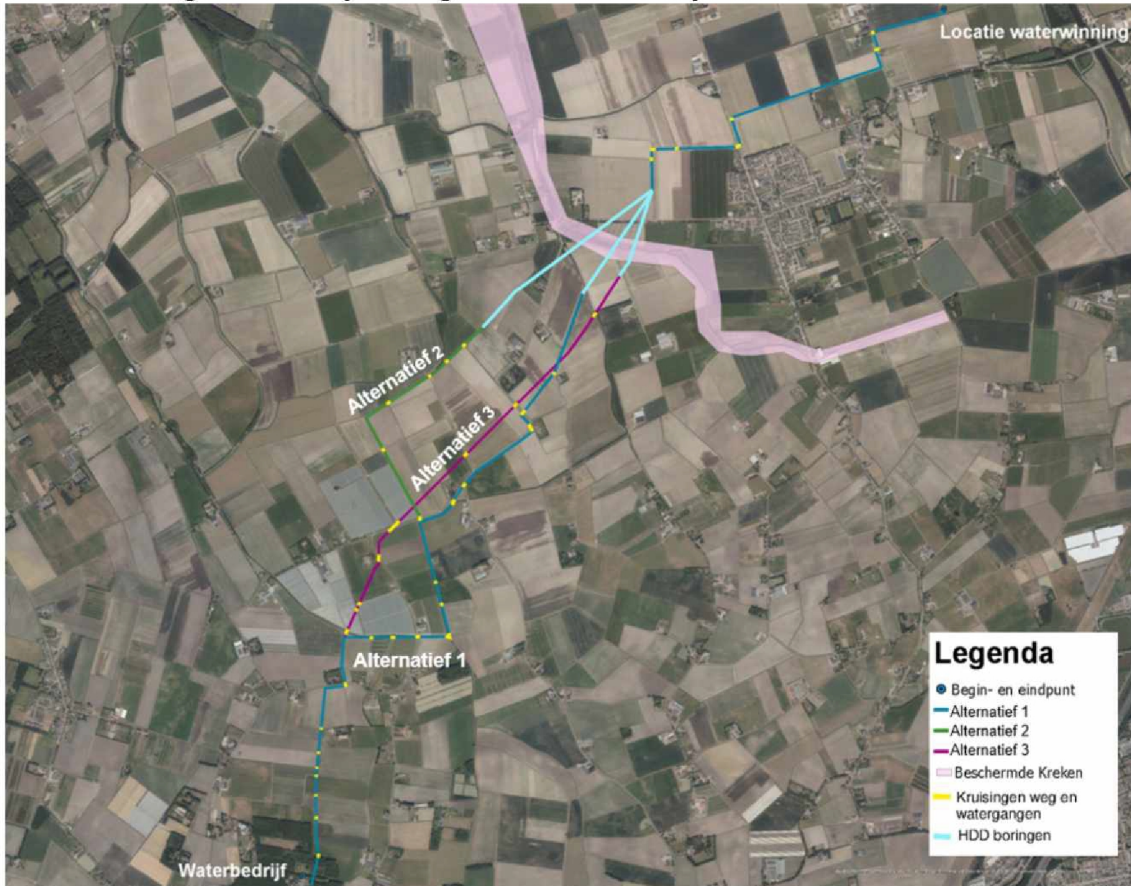
Benodigde besluiten voor de waterwinning Kruisland

Besluit	Bevoegd gezag	Toelichting	Mer-plicht
Omgevingsvergunning voor een wateractiviteit	Provincie Noord-Brabant	Grondwateronttrekking voor de openbare drinkwatervoorziening	Mer-beoordelingsplichtig
Omgevingsvergunning voor een wateractiviteit	Waterschap Brabantse Delta	Bronbemaling (en eventuele lozing) voor de aanleg van de transportleiding	Mer-beoordelingsplichtig
Aanpassing provinciale omgevingsverordening	Provincie Noord-Brabant	Aanwijzen beschermingszone waarna voor dit gebied de regels uit de provinciale verordening gelden	
Omgevingsvergunning afwijken omgevingsplan ("Bopa")	Gemeente Steenbergen	Waterwinning en de realisatie transformatorgebouw is niet toegestaan binnen de huidige planologische enkelbestemming "agrarisch met waarden – landschapswaarden" van het omgevingsplan (bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen)	Mogelijk planmer(beoordelings) plichtig
Omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit ("technische bouwactiviteit")	Gemeente Steenbergen	Realisatie transformatorgebouw op de winlocatie	
Omgevingsvergunning voor een uitwegactiviteit	Gemeente Steenbergen	Realisatie in-/uitrit naar de winlocatie	
Omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit	Gemeente Steenbergen	Aanleg- en boorwerkzaamheden op de winlocatie (mogelijk kappen en hekwerken)	
Omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit ("ruimtelijke bouwactiviteit") (mogelijk)	Gemeente Steenbergen of Roosendaal afhankelijk van de locatie	Aanleg transportleiding	
Omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit ("technische bouwactiviteit")	Gemeente Steenbergen of Roosendaal afhankelijk van de locatie	Aanleg transportleiding	
Omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit	Gemeente Steenbergen of Roosendaal afhankelijk van de locatie	Aanleg transportleiding	
Omgevingsvergunning voor een wateractiviteit (mogelijk)	Waterschap Brabantse Delta	Aanleg transportleiding voor zover die waterstaatswerken raakt waarvoor vergunningplicht geldt	
Omgevingsvergunning voor een natuuractiviteit ("Natura 2000-activiteit" en/of "Flora-en fauna-activiteit") (mogelijk)	Provincie Noord-Brabant	Verstoring soorten bij aanlegwerkzaamheden winlocatie of transportleiding	
Omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit	Gemeente Steenbergen of Roosendaal afhankelijk van de locatie	Aanleg- en boorwerkzaamheden voor de monitoringsputten (mogelijk kappen en hekwerken)	

Voor het onttrekken van grondwater wordt door de provincie vergunning (incl mer) verleend. Voor de overige activiteiten kunnen gemeentelijke instrumenten (BOPA) op een doelmatige wijze worden ingezet. Het aantal gemeenten (2) is daarbij overzienbaar. Coördinatie is daarbij mogelijk.

Transportleiding

Als alternatieven worden de onderstaande tracés momenteel in de mer-procedure onderzocht. Het tracé komt in de gemeenten Steenberg en Roosendaal. **De alternatieven van de tracés zijn momenteel nog vertrouwelijk. Graag ook als vertrouwelijk behandelen.**

Figuur: Alternatieven voor het leidingtracé tussen de nieuwe drinkwaterwinning Kruisland en de zuivering bij het bestaande waterproductiebedrijf Wouw

Geldt voor de transportleiding nog een mer-/mer-beoordelingsplicht? Nee. Uit bijlage 5 van het omgevingsbesluit onder J9 blijkt dat alleen voor buisleidingen voor stoom of warm water een mer-/mer-beoordelingsplicht geldt. Een ruimtelijk besluit voor de transportleiding heeft dus niet te maken met een mer-/mer-beoordelingsbesluit.

<p>Buisleidingen voor: a. het transport van gas, olie of chemicaliën; b. het transport van koolstofdioxide (CO₂) stromen voor geologische opslag, met inbegrip van de pompstations; of c. stoom of warm water</p>	<p>Als sprake is van een geval als bedoeld onder a of b: de aanleg, wijziging of uitbreiding van een buisleiding met: 1°. een diameter van meer dan 0,8 m; en 2°. een lengte van meer dan 40 km</p>	<p>Aanleg, wijziging of uitbreiding</p>	<p>Het omgevingsplan of, bij afwezigheid daarvan, de omgevingsvergunning voor een wateractiviteit</p>
--	---	---	---

Projectbesluit

De Omgevingswet gaat ervan uit dat het zwaartepunt met betrekking tot de uitoefening van taken en bevoegdheden van de Omgevingswet bij gemeenten ligt. Voor de inzet van het projectbesluit is het

van belang waarom de provincie het doet en niet de gemeente en ook of het projectbesluit het meest geschikte instrument is.

Behartiging door gemeente niet doelmatig en doeltreffend?

- Project

In onderdeel A van de bijlage bij de Omgevingswet staat de volgende definitie van het begrip 'project':

- a) het bouwen van bouwwerken of de totstandkoming van installaties of werken;
- b) andere activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen, inclusief activiteiten voor de winning van delfstoffen.

Hoewel dit projectbegrip zeer ruim is geformuleerd, is het projectbesluit met name bedoeld voor de realisatie van complexe projecten met een publiek belang (Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 174). Ook speelt bij de keuze voor een instrument het subsidiariteitsvereiste een rol. Artikel 2.3 van de Omgevingswet bepaalt dat de uitoefening van de taken en bevoegdheden overgelaten wordt aan gemeenten, tenzij daarover andere regels zijn gesteld. De provincie oefent een taak of bevoegdheid, zoals het nemen van een projectbesluit, alleen uit als dat nodig is met het oog op het provinciaal belang of te maken heeft met een internationaalrechtelijke verplichting. Het belang mag niet ook op een doelmatige en doeltreffende wijze door de gemeente kunnen worden behartigd (subsidiariteitsvereiste). In casu bestaat de besluitvorming vooral op de (ruimtelijke) activiteiten aanleg transportleiding, waterputten etc (zie onder vergunningen). Daarbij is de inzet van gemeentelijke instrumenten (BOPA) doelmatig en kunnen de lokale overwegingen op een goede wijze worden betrokken.

- Complex project met publiek belang

De locatie (gemeente Steenberg) is al in beeld. Het betreft 10 waterputten. Er wordt aangesloten bij het bestaand waterbedrijf in Wouw. Wat rest is de aanleg van de transportleidingen. Het te onderzoeken gebied hiervoor is daarbij afgebakend en bevindt zich voornamelijk in de gemeenten Steenberg, Roosendaal en (zeer beperkt) Halderberge. Het project ziet daarnaast op één belang (drinkwaterwinning), er is géén complex aan opgaven. Zowel de provincie als de gemeente moet op basis van de Drinkwaterwet zorgdragen voor het duurzaam veiligstellen van de openbare drinkwatervoorziening.

Een projectbesluit start (altijd) met een kennisgeving van het voornemen en participatie. Er ligt een NRD en dit jaar schrijft Royal Haskoning DHV in opdracht van Brabant Water het Milieu Effect Rapport (MER). De bedoeling is eind 2024 het MER ligt ter inzage te leggen. Het proces en de procedure is daarmee al in gang gezet. Aan de vereisten uit de Omgevingswet (de stappen voor een projectprocedure) kan daarmee niet worden voldaan, tenzij we teruggaan in het proces. Dat betekent tijdverlies.

Samenvattend: Het moet vaststaan of de specifieke provinciale belangen niet doelmatig en doeltreffend door de gemeente kunnen worden behartigd. Er dient, gelet op het subsidiariteitsvereiste, gemotiveerd te worden (ook bij de Raad van State) waarom dat niet het geval is. Gelet op voorgaande kunnen de gemeenten de belangen op een doelmatige wijze behartigen. Bovendien is de procedure (al) in gang gezet. De provincie is niet voornemens het instrument projectbesluit in te zetten.